

การเรียนการสอนอุดมศึกษายุคใหม่ ผูกใจผู้เรียน ตรงใจผู้สอน

รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต ทิพากร*

สำหรับหัวข้อที่ผมบรรยายก็ยากตรงที่ “ผูกใจผู้เรียน ตรงใจผู้สอน” นี่แหละครับ จริงๆ ผมเองก็ไม่ได้จบมาทางด้านการศึกษา จบมาทางด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ และผมก็ไม่ทราบว่ามันทั้งหลายมีความคาดหวังในเรื่องนี้อย่างไรในการที่หาว่า รูปแบบการเรียนการสอนควรเป็นอย่างไร จริง ๆ รูปแบบการเรียนการสอนมันมีอยู่ เยอะมากเลย ผมก็จะลองดูนะครับ ถ้าจะให้ผมหา Approach ใหม่ของการ จัดการเรียนการสอนที่ผูกใจผู้เรียน ตรงใจผู้สอนจะเป็นอย่างไร

อย่างแรกที่ผมหาได้ รับรองว่าตรงใจผู้สอนแน่และตรงใจผู้เรียนด้วย ก็คือ วิธีการสอนแบบบรรยาย (Lecture) ผู้สอนก็จะบรรยายอย่างเดียวเลย ส่วนผู้เรียน ก็นั่งรอว่าอาจารย์จะพูดเรื่องอะไรให้ฟังบ้าง เพราะฉะนั้นมันจะตรงกับทั้งสองฝ่ายเลย ความจริงอาจารย์ที่สอนแบบ Active Learning อยู่ตลอดเวลา ตอนนี้อาจารย์ลองดู ชีครับว่า จริง ๆ แล้วเด็กชอบหรือไม่โดยเฉพาะเด็กไทย เด็กชอบแค่ไหน อาจารย์ลอง วัดคะแนนความชอบชีครับ แล้วดูว่าเด็กเข้าเรียนกี่คน แล้วถ้าบอกว่าระหว่างให้สอน แบบบรรยายหรือสอนแบบ Active Learning (Problem-based, Project-based...etc.) ผู้สอนก็เริ่มคิดแล้วว่าแล้วจะให้ทำอะไรขนาดนั้นเลยหรื ที่นี้ถ้ากลับมาที่การบรรยาย ก็บอกได้เลยว่าตรงใจผู้สอนตรงใจผู้เรียนแน่ ๆ แต่ถ้าอาจารย์ลองซุ่มภาพเข้าไปใน ชั้นเรียนแบบนี้ อาจารย์ก็จะเจอภาพแบบนี้ครับ (รูปภาพประกอบสไลด์: เด็กนักเรียน นั่งเรียนด้วยท่าที่เบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน) จะมีผู้เรียนแบบนี้เยอะมาก ยิ่งห้องเรียน ขนาดใหญ่ ๆ ด้วยแล้ว แต่ถ้าอาจารย์จัดแบบ Active Learning ยิ่งไงก็ต้อง active แน่ ๆ ดังนั้นการสอนแบบบรรยายจะไม่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสักเท่าไร เพราะฉะนั้น ตอนนี้สิ่งที่มันควรจะเป็นมันต้องเป็นยังไง คือ ต้องทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Engage) ก็คือการนำสื่อยุคใหม่เข้ามาใช้เพื่อผูกใจผู้เรียน ถ้าอาจารย์เอามาใช้ตอนนี้จะดีมาก

*รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ปาฐกถาพิเศษงานประชุมวิชาการการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง นวัตกรรมการเรียนรู้

วันพฤหัสบดีที่ 14 พฤษภาคม 2558 ณ อาคารปฏิบัติการเทคโนโลยีและพัฒนานวัตกรรมมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

แต่ก็อาจจะล้มเหลวสำหรับในบ้านเราอีก เช่น เด็ก ๆ จะใช้งานไอแพดได้ไวกว่า รีโมททีวี เพราะไอแพดถูกออกแบบมาสำหรับคนในเจนเนอเรชันใหม่ สิ่งเหล่านี้แหละจะทำให้เค้าสนใจได้ดีมาก มันไม่ใช่ข้อเสียหายนะ แต่มันอยู่ที่เรานำมาใช้ให้เหมาะสมได้อย่างไร ตอนนี้ถ้าอาจารย์ลองออกไปดูโลกข้างนอกก็จะพบว่ามันเปลี่ยนไปมาก มันเปลี่ยนแปลงไปเยอะ เป็นโลกดิจิทัลไปแล้ว และ ICT ในตอนนี้ก็เปลี่ยนวิถีชีวิตของคนไปหมดเลย แล้วแบบนี้มันจะไม่เปลี่ยนวิถีชีวิตในการเรียนหรือครับ อาจารย์ลองคิดดูดี ๆ นะครับว่าวิถีชีวิตเราเปลี่ยนแปลงไปขนาดไหน

ก่อนกินข้าวก็ต้องถ่ายรูปส่งให้เพื่อน หรือต้องมีโซเชียลไว้ถ่ายรูปในทุกที่ ก็เป็นวิถีชีวิตแบบใหม่นะครับ หากจะพูดถึง digital society ก็มีการเปลี่ยนแปลงอีกเยอะมากเลยนะครับ ถ้าอาจารย์ลองเข้าไปดูในโลกของดิจิทัลนั้น จะพบว่าแกนหลักของดิจิทัลคือ digital society จุดที่สำคัญของ digital society คือ sharing, cooperating อาจารย์จะเห็นว่าเรื่องของ sharing เป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งทำให้ผมเริ่มทึ่งว่า ถ้าเราจะมี digital society จริง ๆ นั้น ประเทศเราเป็นประเทศ control ความคุม สิ่งการค่อนข้างมาก ดังนั้นสิ่งที่มันกำลังจะหายไปคือ เรื่องของ order, structure โครงสร้างกำลังจะหายไปจากสังคม แล้วมันก็จะหายไปจากสังคม การศึกษาด้วย อีกตัวหนึ่งก็คือ data เค้าบอกว่าใน 1 นาทีต่อวัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันมากขนาดนี้ หมายความว่าข้อมูลไม่เคยหลับ นั่นหมายความว่า จะเกิด knowledge ซึ่งองค์ความรู้ของเรานี้จะมีวงจรชีวิต (life cycle) สั้นลงเรื่อย ๆ ที่อาจารย์บอกว่าเป็นความรู้ที่ไม่เก่าเลย มันก็เริ่มจะเก่าละ ยกเว้นบางเรื่องที่ไม่เก่ามาก ๆ เช่น ทฤษฎีทางฟิสิกส์ แต่ในขณะเดียวกันพวกวิชาพื้นฐานเหล่านี้ยังเป็นวิชาที่สำคัญ เพราะฉะนั้นในวันนี้โลกกำลังไม่ต้องการ professional แต่โลกกำลังต้องการ Jobs (ไม่ใช่อาชีพ นะครับ) แต่หมายถึง Steve Jobs คือโลกมันเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงต้องการคนที่จะมาสร้างอะไรใหม่ ๆ สร้างนวัตกรรมต่าง ๆ เราไม่ต้องการคนที่เป็นช่างซ่อมเก่า แต่ต้องการสร้างของใหม่ อาจารย์ลองดูให้ดีว่าประเทศเรายังติดอยู่กับการทำแบบเดิม รูปแบบเดิม การแข่งขันแบบเดิม ใครทำอะไรได้ก็ทำตามกันขึ้นมา ซึ่งปัจจุบันนี้ถ้าทำแบบนี้มันจะอยู่ได้ไม่นาน ในที่สุดก็เจ๊งไปพร้อมกันหมด ในขณะเดียวกันโลกเองก็มี

อาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้น ที่นี้การศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ผมยกตัวอย่างได้ตอนนี้ว่า พอเป็นโลกดิจิทัลนี้ อาจารย์ลองสังเกตอาชีพในปัจจุบันนี้จะเกี่ยวกับสังคมดิจิทัล ทั้งนั้นเลย แล้วมันก็จะเกี่ยวกับข้อมูลที่มีมันไม่หลบนี้แหละครับ อาจารย์เชื่อมั๊ยครับว่า คนที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ได้แล้ววิเคราะห์ออกมาให้ได้อรรถาธิบายใหม่ ได้อันนี้ก็จะเป็อาชีพใหม่และราคาแพงมาก อาชีพนี้จะเกิดขึ้นได้ยังไง แล้วมันคือ อาชีพอะไร คำเรียกว่า Data Scientist (นักวิทยาศาสตร์ข้อมูลดิบ) จะเป็น อาชีพใหม่ที่จะเกิดขึ้นมา เพราะฉะนั้นมันก็จะมอาชีพแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย อีกตัวหนึ่งคือ 21st century skills ตอนนี้เริ่มมี skills ใหม่ ๆ สำหรับอาชีพใหม่ ๆ ซึ่งทักษะในศตวรรษที่ 21 ในช่วงแรกที่จะออกมาก็จะเป็นทักษะในการเรียนรู้อยู่ จะต้องเรียนรู้ตลอดเวลาเพราะความรู้มันเก่าเร็ว เป็นการเรียนรู้แบบ borderless เป็นการเรียนรู้แบบไม่มีขอบเขต แต่ตอนนี้เริ่มมีอะไรที่มันแปลก ๆ ละ อาจารย์ลองดู นะครับ คือ Sense Making, Social Intelligence, Novel and Adaptive Thinking, Cross Cultural Competency, Computational Thinking, New Media Literacy ตัวนี้สำคัญมาก ผมว่าเด็กอาจารย์เจอแน่ ๆ Trans-disciplinary, Design Mindset, Cognitive Load Management, Virtual Collaboration นี่คือนวัตกรรมที่จะเกิดขึ้น ที่นี้ในเรื่องการเรียนการสอนควรจะเป็นอย่างไรนั้น เราควรจะต้องทำให้เกิดสภาพนี้ คือ ไม่ให้เด็กเป็นเพียงผู้รับความรู้ อาจารย์ต้องเริ่มทำการเรียนการสอนอะไร บางอย่างที่ทำให้เค้าเข้าไปสู่ในสิ่งที่ยังไม่รู้และต้องเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน มันจะเป็น การเรียนรู้ร่วมกันมากขึ้น ระหว่างอาจารย์กับเด็ก ระหว่างอาจารย์ด้วยกันเอง ระหว่างเด็กด้วยกันเอง วิชาต่อวิชาที่ควรจะต้องเชื่อมต่อกันทั้งหมด เพราะไม่อย่างนั้น มันจะไม่สามารถรองรับสิ่งที่ยังไม่รู้ได้ วันนี้เราเติมแต่สิ่งที่รู้ให้เด็ก แม้กระทั่งเราใช้ กระบวนการ Active Learning ก็ยังทำเพื่อสิ่งที่เค้ารู้ อาจารย์อาจจะคิดว่าสิ่งที่เค้า ได้นั้น แค่นี้ขึ้น อาจารย์ลองคิดดูว่ามันจริงไหม อีกอย่างหนึ่งที่เรายากู้คือ ถ้าเราอยากใช้ Active Learning แล้วเด็กจะเรียนรู้จริงไหม แต่ที่แน่ ๆ ในปัจจุบัน นี้เค้าจะเป็นน้ำเต็มแก้วไม่ได้ แต่เค้าจะต้องเป็นคนที่สามารถมีสมรรถนะในการที่อยู่ใน โลกอนาคตได้ อาจารย์จะต้องทำให้เค้าเป็นคนที่เป็น Competent Person เค้าจบปริญญาตรีหมายความว่ายังไง เค้าจบปริญญาโทหมายความว่าไง เค้าจบ

ปริญญาเอกหมายความว่าไง อันนี้คือข้อบังคับทางการศึกษายุคใหม่ ไม่ใช่แค่เติมน้ำเต็มแก้ว จบ 120 หน่วยกิต จบ 140 หน่วยกิต แล้วก็จบ ไม่ใช่ซะ แต่ต้องบอกว่าเค้าเรียนรู้และทำได้ เค้าต้องแสดงออกมาได้ แต่จะทำในระดับไหนก็แล้วแต่นั้นสิ่งที่อาจารย์ต้องดูคือ เค้าจะเป็น Competent Person ได้อย่างไร เค้าเรียนรู้อะไรเค้าก็ต้องทำได้เพื่อเค้าจะต้องมีสัมมาชีพ ไม่ใช่ไปประกอบอาชีพ เค้าสามารถจะเลี้ยงชีพได้ เค้าจบมาเค้าสามารถทำอะไรได้ โลกเปลี่ยนแปลงไป งานของเค้าในสาขาที่เค้าจบออกมาเนี่ย แต่ไม่ใช่เค้าทำงานลดระดับลงมาเรื่อย ๆ เมื่อก่อนสมัยรุ่นผม เด็กที่นิ่งเคาเตอร์ธนาคารจบ ปวส. มาวันนี้เป็นปริญญาตรี เผลอ ๆ จะกลายเป็นปริญญาโทด้วยซ้ำไป แล้วผมก็เลยไม่รู้ว่ตอนนี้การศึกษามันเดินหน้าหรือถอยหลังลง เพราะว่างานที่เราเคยให้ระดับล่างทำเนี่ย มันเอาระดับปริญญาถอยลงมาทำงานระดับล่าง แล้วข้างบนก็เต็ม ๆ แล้วอีกหน่อยปริญญาเอกจะไปทำอะไร แล้วที่สูงกว่าปริญญาเอกคืออะไร มันหมดแล้วนะครับ จริง ๆ แล้วปริญญาบัตรคืออะไร หมายความว่าอะไร อย่างปริญญาตรีต้องมีสมรรถนะแบบหนึ่ง ปริญญาโทมีสมรรถนะแบบหนึ่งหรือปริญญาเอกแบบหนึ่ง ไม่งั้นมันไม่มีความแตกต่าง ไม่ใช่วัดกันแค่ความรู้ เก็บหน่วยกิตเพิ่มหน่วยกิตแล้วจบโท จบเอก แล้วได้ปริญญาบัตร มันไม่ใช่ อันนั้นคือน้ำเต็มแก้วที่อาจารย์เติมเข้าไป ที่นี้การบรรยายที่อาจารย์พูดอยู่ฝ่ายเดียวมันก็อาจจะหายไป แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ามันจะหายไปซะทีเดียว แต่มันอาจจะเปลี่ยนรูปแบบไป ซึ่งก็ไม่ว่าเหมือนกันว่าจะเป็นรูปแบบไหน ดูตัวอย่าง youtube ในตอนนี้ หลายคนสามารถเรียนรู้อะไรได้จาก youtube มันก็เป็นเหมือนการบรรยายเช่นกัน แต่ลองสังเกตดี ๆ นะครับว่าการดู youtube ไม่เหมือนกับการนั่งฟังบรรยายแบบนี้ มันมีอะไรบางอย่างที่ทำให้คนดู youtube มันมีอะไรบางอย่างที่ทำให้คนฟัง TED-Talk มันก็เปลี่ยนไปแบบนี้ที่นี้ถ้าอาจารย์จะทำให้เด็กมีส่วนร่วมได้ มันต้องมี Snap Short อะไรสักอย่างเข้าไปในสมองของเค้า แล้วมันก็จะไปเชื่อมต่อในสมอง คืออาจารย์ต้องให้เด็กได้เรียนรู้ ให้ตัวเค้าเป็นเรียนรู้ ไม่ใช่คาดหวังว่าเค้าจะเรียนรู้ อาจารย์ก็เลยต้องหาวิธีการสอนใหม่ ผมก็เลยคิดว่าอาจารย์ควรจะจัดทำแบบนี้คือ Teaching for the 21st Century ซึ่งอาจจะใช่หรือไม่ใช่ก็ได้ แต่ตอนนี้ผมอยากให้อาจารย์ลิ้มรูปแบบของ Active Learning ทั้งหมดเลยนะครับ

อาจารย์ลองเอามันทุกวิธีทุกรูปแบบมารวมกันทั้งหมด ลองดูว่าฐานจริง ๆ ของมันคืออะไร ก็คือทำให้เกิด Snap Short ในหัวเด็กนั่นเอง ต้องทำให้เกิดให้ได้ และถ้าอาจารย์จะทำให้เค้าสามารถเรียนรู้ได้ อาจารย์ต้องสอนวิธีการเรียนรู้ ไม่ใช่เอาจารย์ไปป้อนความรู้เค้า คือบางครั้งเราตีตรูปแบบมากเกินไป เราลองหยิบบางจุดมาทำหลักการก็คือทำให้เค้าเข้าไปอยู่ในกระบวนการเรียนรู้ ให้เค้าซึมซับกระบวนการของการเรียนรู้ให้ได้ ถ้าเค้าซึมซับไปได้เค้าก็จะสามารถเลี้ยงชีพไปได้ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นเมื่อมันต้องมี Snap Short ข้างใน มันก็ต้องเป็นการเรียนรู้จากข้างใน อาจารย์ต้อง Engage เค้าให้ได้ ถ้าอาจารย์ Engage เค้าไม่ได้นะ ยิ่งไงก็ไม่มีทาง ไม่ว่าอาจารย์จะใช้วิธีการแบบไหน หรือถ้าเค้าเรียนได้คือเค้าเก่งเองอยู่แล้ว อาจารย์ไม่ได้ทำให้เค้าเก่งขึ้น ดังนั้นอาจารย์ต้องทำให้เค้าเรียนรู้จากข้างในให้ได้ inside-out อาจารย์ต้องหยิบ Main Concept ในรายวิชาของออกมาก่อน ซึ่งจริง ๆ แล้ว Main Concept มีอยู่ไม่เยอะหรอก แต่อาจารย์ต้องทำให้เค้าเข้าใจมันให้ได้ และถ้าอาจารย์ทำให้เค้าได้มากกว่าการเข้าใจนั้นจะยิ่งดีมาก แต่อาจารย์จะไม่สามารถทำให้เค้าเชื่อมโยงได้ แต่เค้าจะไปเชื่อมโยงได้ตอนที่ได้ทำงาน แต่มันก็จะไม่ทันอีก ดังนั้นต้องทำให้เค้าเชื่อมโยงขณะที่เค้ากำลังเรียนอยู่กับเราอาจารย์ต้องโค้ช(Coaching)ให้เค้าเชื่อมโยง(Connect) ให้ได้ และอาจารย์ต้องหา Method ให้เค้าสร้าง Pattern ของเค้าขึ้นมาเอง ซึ่ง Pattern นี้อาจจะเป็นคนละ Pattern ของอาจารย์ก็ได้ แต่มันเป็นคอนเซ็ปต์เดียวกัน เค้าอาจจะได้สิ่งนั้นมาด้วยวิธีการใดก็ได้ แต่อาจารย์ต้องเป็นผู้แนะนำเค้า อาจารย์ต้องฟังเค้า ต้องตีเบทกับเค้าในฐานะที่อาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญกว่า แล้วถ้าอาจารย์จะรวมทุกอย่างเข้าไปให้อยู่ในขั้นตอนการสอน ไม่ได้นะ ตอนที่สอนขึ้นอยู่กับว่า Main Concept อันนั้นมันยากหรือง่ายขนาดไหน ถ้ามันยากมาก ๆ อาจารย์จำเป็นต้องบอก ก็ต้องบอกนะครับ แต่วิธีการบอกต้องอยู่ในวิธีการที่เค้า Engage ได้ ไม่ใช่เรา Engage ได้ข้างเดียว เราต้องหาวิธีการให้เค้า Engage ซึ่งวันนี้ก็คือ สื่อต่าง ๆ เช่น youtube อย่างที่ผมได้บอกแล้ว อาจารย์ต้องสร้าง Media ที่ทำให้ Catch Up เด็กได้ง่าย ทำไมเด็กหนึ่งขวบที่ยังไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับไอแพด แต่เค้าสามารถใช้งานได้ มันเกิดขึ้นได้ยังไง เพราะว่าคนที่สร้างไอแพดนี้ศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งหมด เพราะอันนี้คือภาพรวมที่ผมพยายามจะบอกอาจารย์

นะครับ Main Concept อาจารย์พยายามทำให้เค้า Understand หรือสูงกว่านั้นให้ได้ เป็นไปตามหลักของ Bloom Taxonomy แต่ผมขอให้อย่างน้อยอยู่ในชั้น Understand ให้ได้ เพราะถ้าเด็กไม่เข้าใจเค้าก็วิเคราะห์และสังเคราะห์ไม่ได้ ดังนั้นถ้าจะวัดก็ต้องวัดถึงระดับความเข้าใจ และเข้าใจแล้วสามารถทำอะไรได้บ้าง ซึ่งอาจารย์ก็ต้องเลือกเอาเพราะอาจารย์เข้าใจวิชาของอาจารย์ได้ดีกว่าใครนะครับ อะไรรู้คือ Main Concept ที่สำคัญ เพราะฉะนั้นในการสอน Concept อันนี้ บางครั้งไม่จำเป็นต้อง Follow จาก Structure 1 ถึงสุดท้าย อาจารย์อยู่ในวิธีการที่เค้าใช้ อยู่อยู่ในวิธีการของเรา เพราะเค้าเป็นคนเรียนรู้ แต่ไม่ใช่ปล่อยให้เค้าอิสระเสรีนะครับ ผมเชื่อว่าเด็กต้องอ่านเป็น แต่ถ้าเค้าต้องอ่าน Text ได้หมายความว่าเค้าต้องอ่าน Text เพื่อไปเรียนความรู้รุ่นเก่าซึ่งคนโบราณบันทึกไว้ แต่ถ้าถึงคนเจนเนอร์เรชั่นเค้าเองตัวที่เก็บบันทึกไว้เป็นแบบดิจิทัลไม่จำเป็นต้องเป็น Text จะเป็นอะไรก็ได้ เรากำลังบังคับสิ่งที่เค้ากำลังไปอ่านยุคโบราณ ในอนาคตอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ Text นั้นเป็น Media ของเค้า เค้าก็ไม่จำเป็นต้องอ่าน Text ได้ ดังนั้น Literacy ของการอ่านออกเขียนได้ก็อาจจะเปลี่ยนไปในโลกอนาคต เพราะฉะนั้น วันนี้การทำให้รูปแบบการเรียนการสอนให้ทำอยู่บนฐานของผู้เรียน ว่าคุณจะเรียนรู้อย่างไร ต้องหาวิธีการในการเรียนรู้ไม่ใช่การสอน อาจารย์ต้องคิดผลลัพธ์ก่อนจะคิดตัวตั้ง วิธีการสอนและเนื้อหาวิชาคือตัวตั้ง แต่ผลลัพธ์อาจารย์ต้องคิดว่าจะได้อะไร อาจารย์ก็ต้องหาวิธีการเพื่อจะให้ได้ผลลัพธ์อันนั้น หลักการเดียวกันครับอาจารย์จะสอนวันนี้ต้องคิดว่าอยากให้เด็กทำอะไรได้ ทำอะไรเป็น อันนั้นก็คือการเริ่มต้นจากสุดท้าย มันจะกลับข้างกัน ตอนนี้อาจารย์ให้เค้า Achieve ได้ พอเค้าจบการเรียนแล้วเนี่ยเค้าจะต้องแฮปปี้ มันคือการมอง Learning Outcome ฉะนั้นการออกแบบคือการมอง Learning Outcome ก่อน ดังนั้นในการออกแบบชั้นเรียนเนี่ยอาจารย์ต้องพยายามเชื่อมโยงให้เค้า Transform ความรู้ขึ้นมาใหม่ อาจารย์จะต้องมีทั้ง What Why How (ตามลำดับ) ผสมรวมกัน ส่วนใหญ่ตอนนี้เราจะเน้นอยู่ที่ What และนอกจากนั้นอาจารย์ต้องเอา Key Concept ไปอยู่ในมัลติมีเดีย พยายามทำให้เค้าสามารถที่จะดูได้ ซึ่งอันนี้ผมพยายามเสนอที่จะให้อยู่ในรูปแบบที่เค้าต้องการ อาจารย์เห็นไหมเด็กสมัยนี้เสียบุฟฟิ่งกันทุกคน มือถือต้องมีหูฟังกันหมด อาจารย์ต้องเอาไอซีทีมาใช้ให้ได้

เพื่อเชื่อมกับเค้า ไม่งั้นมันก็อยู่คนละโลกนะครับ แล้วเค้าเป็นฝ่ายที่ต้องเรียนรู้ไม่ใช่
 อาจารย์เป็นฝ่ายเรียนรู้ และสิ่งสำคัญที่สุดในกระบวนการคือให้เค้าได้คิด (Thinking)
 อาจารย์ต้องใช้เวลาเค้าในการคิด อาจารย์อาจจะสอนเค้าไปแล้วอาจารย์ต้องหยุด
 ให้เค้าได้คิดด้วย ไม่ใช่พูดรวดเดียวจบ และอีกอย่างหนึ่งก็คือการทำให้มัน Messy
 (ยุ่ง) ที่สุดเท่าที่จะ Messy ได้ ไม่งั้นมันไม่ครีเอท อาจารย์ต้องทำให้มันสับสนมาก
 ที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้วอาจารย์อย่าให้เค้าแก้ปัญหแบบ Linear แบบมีขั้นตอน 1 2
 3 เพราะจริง ๆ แล้วเค้าอยากรู้ขั้นตอนสุดท้ายมากกว่า ถ้าเค้าเห็นขั้นตอนสุดท้าย
 เค้าอาจจะอยากกลับมาหาขั้นตอนแรก ๆ เองก็ได้ ฉะนั้นอย่าให้เป็น Linear เด็ดกรุ่นใหม่
 ไม่เป็นแบบนี้แล้ว ไม่ชอบอะไรที่เป็นโครงสร้าง ตามขั้นตอน ต้องทำให้เค้าเกิด
 ความสงสัย ต้องดูความสนใจของเด็กว่าอยู่ในความสนใจของเรื่องอะไร เช่น สังเกต
 บริบทรอบข้างของเด็ก ช่วงนี้มีเรื่องอะไรที่เค้าสนใจ ก็หยิบเรื่องนั้นมา และสุดท้าย
 อาจารย์ต้องให้เค้าได้อะไรออกไป ให้เค้ารู้ว่าวันนี้เราสอนอะไรเค้า และเค้าได้อะไร
 ออกไป และอีกอย่างที่สำคัญก็คือ Connect กับ Real Life เช่น ถ้าเด็กได้ Problem
 ที่เป็น Real Life มากกว่า Problem ที่เป็นตัวหนังสือ เด็กก็จะเรียนรู้ได้ดีกว่า เพราะ
 เค้าก็อาศัยประสบการณ์ของเค้าเข้ามาช่วยได้ ดังนั้นการเรียนการสอนต่อไปนี้ไม่ได้
 อยู่เฉพาะในห้องเรียน ไม่ได้อยู่เฉพาะอาจารย์กับเด็ก หรือว่าเด็กกับเด็ก หรือว่า
 อาจารย์กับอาจารย์ ทั้งหมดเนี่ยที่เรากำลังทำกันอยู่ทั้งสหกิจศึกษา อะไรต่อมิอะไร
 เนี่ย ทำไมมันอยู่ฟอร์มเดียวกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นการทำให้เค้า Achieve ให้ได้คือ
 ประเด็นสำคัญที่สุด ทำให้เมื่อจบการเรียนแล้วนี่คือสิ่งที่เค้าได้ออกไป ผมว่านี่คือ
 การเรียนการสอนยุคใหม่ที่น่าจะเอาไปใช้

